

Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

УДК 336.71

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.20566481>

Оцінювання фінансової стійкості системно важливого банку України в умовах воєнного стану

Штефан Людмила Борисівна,

кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Вінницького навчально-наукового інституту економіки

Західноукраїнського національного університету,

вул. Гонти, 37, м. Вінниця, Україна, 21017

E-mail: shtefan762@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0002-3428-5193>

Прийнято: 15.05.2026 | Опубліковано: 30.05.2026

Анотація. В умовах тривалого воєнного стану забезпечення фінансової стійкості банківського сектору набуває особливого значення для підтримання стабільності національної економіки та фінансової безпеки держави. Системно важливі банки відіграють провідну роль у забезпеченні безперервності платіжного обороту, акумуляції фінансових ресурсів, кредитуванні суб'єктів господарювання та реалізації заходів державної економічної політики. Водночас посилення воєнних ризиків, погіршення фінансового стану окремих категорій позичальників, зростання рівня невизначеності та необхідність адаптації до нових економічних умов зумовлюють потребу в поглибленому дослідженні фінансової стійкості системно важливих банків України.

Метою дослідження є оцінювання фінансової стійкості АТ КБ «ПриватБанк» як системно важливого банку України в умовах воєнного стану на

основі аналізу показників капіталізації, ліквідності, прибутковості, якості активів та кредитного ризику, а також визначення напрямів подальшого зміцнення його фінансової стійкості.

У процесі дослідження використано комплекс загальнонаукових і спеціальних **методів**, зокрема методи теоретичного узагальнення та систематизації – для дослідження економічної сутності фінансової стійкості банків; методи порівняльного та коефіцієнтного аналізу – для оцінювання показників діяльності банку; економіко-статистичні методи – для дослідження динаміки активів, капіталу, зобов'язань та фінансових результатів; методи табличного представлення даних – для узагальнення результатів аналізу; метод інтегрального оцінювання – для формування комплексної характеристики фінансової стійкості банку.

Результати дослідження засвідчили, що протягом 2021-2025 років АТ КБ «ПриватБанк» зберіг високий рівень фінансової стійкості, незважаючи на складні умови функціонування банківської системи в період воєнного стану. Встановлено тенденцію до зростання активів, власного капіталу та ресурсної бази банку, що свідчить про зміцнення його фінансового потенціалу та збереження довіри клієнтів. Визначено, що показники достатності капіталу стабільно перевищували нормативні вимоги Національного банку України, що забезпечувало належний рівень покриття ризиків за рахунок власного капіталу. Доведено, що банк підтримував високий рівень ліквідності, про що свідчать значення нормативів Н6, LCR та NSFR, які впродовж усього досліджуваного періоду суттєво перевищували встановлені нормативи. Виявлено, що прибутковість банку залишалася стабільною навіть в умовах воєнних викликів, а показники рентабельності активів та капіталу характеризувалися високими значеннями. Водночас встановлено позитивні зміни у структурі кредитного портфеля, що проявилися у зростанні обсягів кредитування, скороченні частки непрацюючих кредитів та підвищенні рівня резервування кредитних ризиків. Результати інтегрального оцінювання підтвердили високий рівень фінансової

стійкості досліджуваного банку та його здатність адаптуватися до впливу воєнних ризиків.

Висновки. Доведено, що фінансова стійкість АТ КБ «ПриватБанк» у 2021-2025 роках забезпечувалася завдяки поєднанню достатньої капіталізації, надлишкової ліквідності, стабільної прибутковості, покращення якості активів та ефективного управління кредитними ризиками. Обґрунтовано доцільність подальшого вдосконалення системи ризик-менеджменту, розвитку цифрових інструментів моніторингу кредитного портфеля, диверсифікації активних операцій та розширення практики стрес-тестування з урахуванням воєнних ризиків. Отримані результати можуть бути використані для підвищення ефективності управління фінансовою стійкістю системно важливих банків та удосконалення механізмів забезпечення стабільності банківської системи України в умовах сучасних економічних викликів.

Ключові слова: банківський сектор, капіталізація, ліквідність, платоспроможність, ризик-менеджмент, системно важливі банки, якість активів, воєнні ризики, фінансова безпека.

**Assessing the financial stability of a systemically important bank of Ukraine
under martial law**

Lyudmila Shtefan,

Candidate of Economic Sciences (Ph. D.), Associate Professor at the
Department of Finance, Banking and Insurance, Vinnytsia Educational and Scientific
Institute of Economics, West Ukrainian National University,
37 Gonty St., Vinnytsia, Ukraine, 21017
E-mail: shtefan762@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0002-3428-5193>

Abstract. In conditions of prolonged martial law, ensuring the financial stability of the banking sector becomes of particular importance for maintaining the stability of the national economy and the financial security of the state. Systemically important banks play a leading role in ensuring the continuity of payment transactions, accumulation of financial resources, lending to business entities and implementation of state economic policy measures. At the same time, the increase in military risks, the deterioration of the financial condition of certain categories of borrowers, the increase in the level of uncertainty and the need to adapt to new economic conditions necessitate an in-depth study of the financial stability of systemically important banks in Ukraine.

The purpose of the study is to assess the financial stability of JSC CB "PrivatBank" as a systemically important bank of Ukraine in conditions of martial law based on the analysis of capitalization, liquidity, profitability, asset quality and credit risk indicators, as well as to identify areas for further strengthening its financial stability.

The research used a set of general scientific and special **methods**, in particular, methods of theoretical generalization and systematization - to study the economic essence of the financial stability of banks; methods of comparative and coefficient analysis - to evaluate the performance of the bank; economic and statistical methods - to study the dynamics of assets, capital, liabilities and financial results; methods of tabular data presentation - to summarize the results of the analysis; the method of integral assessment - to form a comprehensive characteristic of the bank's financial stability.

The results of the study showed that during 2021-2025, JSC CB "PrivatBank" maintained a high level of financial stability, despite the difficult conditions for the functioning of the banking system during the period of martial law. A trend towards growth in the bank's assets, equity and resource base was established, which indicates the strengthening of its financial potential and the preservation of customer trust. It was determined that capital adequacy indicators consistently exceeded the regulatory requirements of the National Bank of Ukraine, which ensured the appropriate level of

risk coverage at the expense of equity. It is proven that the bank maintained a high level of liquidity, as evidenced by the values of the N6, LCR and NSFR ratios, which significantly exceeded the established standards throughout the study period. It was found that the bank's profitability remained stable even in the face of military challenges, and the indicators of profitability of assets and capital were characterized by high values. At the same time, positive changes were found in the structure of the loan portfolio, which were manifested in an increase in lending volumes, a reduction in the share of non-performing loans and an increase in the level of credit risk provisions. The results of the integral assessment confirmed the high level of financial stability of the bank under study and its ability to adapt to the impact of military risks.

Conclusions. It is proven that the financial stability of JSC CB "PrivatBank" in 2021-2025 was ensured by a combination of sufficient capitalization, excess liquidity, stable profitability, improved asset quality and effective credit risk management. The feasibility of further improving the risk management system, developing digital tools for monitoring the credit portfolio, diversifying active operations, and expanding the practice of stress testing taking into account military risks is substantiated. The results obtained can be used to increase the efficiency of managing the financial stability of systemically important banks and improve the mechanisms for ensuring the stability of the banking system of Ukraine in the face of modern economic challenges.

Keywords: banking sector, capitalization, liquidity, solvency, risk management, systemically important banks, asset quality, military risks, financial security.

Постановка проблеми. Функціонування банківської системи в сучасних умовах супроводжується суттєвим зростанням рівня економічної невизначеності, посиленням фінансових ризиків та необхідністю адаптації банківських установ до нових викликів зовнішнього середовища. Особливої актуальності ці процеси набули в Україні після початку повномасштабної війни, яка спричинила значні структурні зміни в економіці, погіршення фінансового стану окремих суб'єктів господарювання, зростання кредитних ризиків,

скорочення інвестиційної активності та підвищення навантаження на фінансовий сектор. За таких умов забезпечення фінансової стійкості банків стає одним із ключових чинників підтримання стабільності банківської системи та економічної безпеки держави.

Фінансова стійкість банківських установ набуває особливого значення з огляду на їхню роль у забезпеченні безперервності платіжного обороту, акумулюванні фінансових ресурсів, кредитуванні економіки та реалізації монетарної політики держави. Втрата фінансової стійкості окремих банків може негативно впливати не лише на їхню діяльність, а й створювати ризики для функціонування банківської системи загалом. Саме тому важливого значення набуває своєчасне оцінювання фінансової стійкості банків та виявлення факторів, які визначають їхню здатність протистояти кризовим явищам.

Особливу увагу в сучасних умовах доцільно приділяти системно важливим банкам, оскільки саме вони концентрують значну частину активів банківської системи, обслуговують найбільші обсяги фінансових операцій та мають визначальний вплив на рівень фінансової стабільності держави. В Україні одним із таких банків є АТ КБ «ПриватБанк», який посідає провідні позиції за обсягами активів, депозитного портфеля, клієнтської бази та фінансових результатів. З огляду на це зміни у рівні його фінансової стійкості можуть суттєво впливати на стан банківського сектору країни в цілому.

Незважаючи на значну кількість наукових праць, присвячених проблемам фінансової стійкості банків, більшість досліджень зосереджена на аналізі банківської системи в цілому або окремих аспектів діяльності банківських установ. Водночас сучасні умови воєнного стану формують нові ризики та потребують переосмислення традиційних підходів до оцінювання фінансової стійкості системно важливих банків. Недостатньо дослідженими залишаються питання комплексного оцінювання фінансової стійкості банків з урахуванням одночасного впливу показників капіталізації, ліквідності, прибутковості, якості активів та кредитного ризику в умовах тривалих воєнних викликів.

Таким чином, науковою проблемою дослідження є необхідність удосконалення підходів до оцінювання фінансової стійкості системно важливих банків України та визначення особливостей її забезпечення в умовах воєнного стану. Практичне значення вирішення зазначеної проблеми полягає у можливості своєчасного виявлення потенційних загроз фінансовій стабільності банківських установ, підвищенні ефективності управління ризиками та формуванні обґрунтованих управлінських рішень щодо зміцнення стійкості банківського сектору. У зв'язку з цим особливої актуальності набуває комплексне оцінювання фінансової стійкості АТ КБ «ПриватБанк» як системно важливого банку України в умовах воєнного стану.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика фінансової стійкості банків упродовж останніх років активно досліджується українськими та зарубіжними науковцями, що зумовлено посиленням кризових явищ, трансформацією банківського регулювання, зростанням ролі системно важливих банків та необхідністю адаптації банківського сектору до умов воєнного стану. У сучасних дослідженнях фінансова стійкість банків розглядається не лише як здатність підтримувати ліквідність, платоспроможність і прибутковість, а й як спроможність банківської установи протистояти системним шокам, забезпечувати безперервність діяльності та підтримувати довіру клієнтів.

Вагомий внесок у дослідження фінансової стійкості банківської системи України зробила В. І. Варцаба, яка здійснила оцінку стійкості банківської системи в умовах пандемії COVID-19 та обґрунтувала необхідність посилення капіталізації, ліквідності й ефективності банківського нагляду [1].

Питання достатності капіталу як основи фінансової стійкості банків розкрито у працях В. В. Коваленко. Авторка акцентує увагу на необхідності вдосконалення механізмів забезпечення капіталу банків України та наближення регуляторних підходів до міжнародних стандартів [2]. У подальших дослідженнях В. В. Коваленко розглядає систему SREP як інструмент

комплексного оцінювання фінансової стійкості банків, що поєднує аналіз бізнес-моделі, капіталу, ліквідності, ризиків і корпоративного управління [3].

Особливості фінансової стійкості банків України саме в умовах воєнного стану досліджують О. Береславська та Д. Кондаурова. Науковці аналізують індикатори фінансової стійкості банків, рекомендовані міжнародними фінансовими організаціями, та обґрунтовують необхідність адаптації українського банківського сектору до вимог ЄС [4]. Н. Зарічна досліджує тенденції розвитку банківської системи України в кризових умовах, зокрема динаміку прибутковості, ризики воєнного періоду та чинники збереження стійкості банківського сектору [5]. У працях І. Штулер, Н. Небаби, І. Дрибаса та В. Дулюка увагу зосереджено на тенденціях і проблемах розвитку фінансової стійкості банківської системи України, зокрема на ролі ліквідності, капіталу та довіри клієнтів [6].

Садура О. Б. та Підгайна А. А. досліджували банківську систему в умовах війни. Вони розглядали роль банків у підтриманні економічної стабільності та національної безпеки в умовах війни, а також аналізували вплив облікової ставки НБУ, депозитних сертифікатів і прибутковості банківського сектору на його стійкість [7]. Отримані результати Л. Б. Штефан є важливими для розуміння загальних тенденцій розвитку банківської системи та формують аналітичну основу для подальшого дослідження фінансової стійкості системно важливих банків, зокрема АТ КБ «ПриватБанк» [8].

Значна частина сучасних публікацій стосується якості кредитного портфеля та проблемної заборгованості, що безпосередньо пов'язано з фінансовою стійкістю банків. С. Запорожець і Ю. Тригуб досліджують управління якістю кредитного портфеля банку в період воєнного стану та підкреслюють необхідність посилення моніторингу позичальників і роботи з проблемною заборгованістю [9]. К. Ларіонова та Г. Капінос аналізують проблемну заборгованість банків України в умовах воєнного стану, визначаючи чинники погіршення якості кредитних портфелів та динаміку непрацюючих

кредитів у банках різних груп [10]. І. В. Шалигіна досліджує формування кредитного портфеля українських банків під час війни та визначає напрями мінімізації кредитних ризиків [11].

Питання структури кредитного портфеля ПриватБанку розглядають О. Жарікова та І. Вербовенко, які аналізують стан і структуру кредитного портфеля АТ КБ «ПриватБанк» за секторами економіки [12]. Їх дослідження є важливим для оцінювання якості активів банку, однак не охоплює повною мірою період воєнного стану 2022-2025 рр. У міжнародному контексті актуальними є дослідження S. Ві та W. Вао, які розглядають можливості використання штучного інтелекту в управлінні кредитними ризиками банків [13]. Цей підхід може бути врахований під час формування рекомендацій щодо вдосконалення ризик-менеджменту системно важливих банків України.

І. Чугунов, Ю. Радіонов, І. Любчак досліджували фінансову стійкість України в умовах воєнного стану, наголошуючи на важливості стійкості фінансових інститутів для забезпечення економічного розвитку держави [15].

Узагальнення наукових підходів свідчить, що в сучасній літературі сформовано кілька основних напрямів дослідження фінансової стійкості банків: частина дослідників надає перевагу коефіцієнтному аналізу та оцінюванню економічних нормативів, тоді як інші акцентують увагу на стрес-тестуванні, системі SREP, макропруденційному нагляді та прогнозуванні ризиків. Це свідчить про відсутність єдиного універсального підходу до оцінювання фінансової стійкості банку в умовах воєнного стану.

Незважаючи на значну кількість наукових праць, окремі аспекти проблеми залишаються недостатньо розкритими. Зокрема, потребує подальшого дослідження комплексна оцінка фінансової стійкості системно важливого банку України з урахуванням одночасного впливу капіталізації, ліквідності, прибутковості, якості активів і кредитного ризику. Саме ці аспекти визначають наукову новизну та практичну значущість даної статті.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми.

Проведений аналіз наукових публікацій свідчить, що питання фінансової стійкості банків широко висвітлені в працях вітчизняних і зарубіжних науковців. Дослідниками розроблено теоретичні підходи до визначення сутності фінансової стійкості, методики її оцінювання, а також обґрунтовано роль капіталізації, ліквідності, прибутковості та ризик-менеджменту у забезпеченні стабільного функціонування банківських установ. Водночас більшість сучасних досліджень присвячена оцінюванню фінансової стійкості банківської системи загалом або окремих напрямів діяльності банків, тоді як комплексний аналіз системно важливих банків в умовах тривалого воєнного стану залишається недостатньо дослідженим.

Особливої уваги потребує вивчення особливостей забезпечення фінансової стійкості системно важливих банків України, оскільки саме вони мають визначальний вплив на стабільність банківського сектору та фінансової системи держави. Незважаючи на наявність окремих досліджень діяльності АТ КБ «ПриватБанк», недостатньо розкритими залишаються питання комплексного оцінювання його фінансової стійкості на основі одночасного аналізу капіталізації, ліквідності, прибутковості, якості активів і кредитного ризику в умовах воєнного стану.

Зазначені наукові прогалини зумовлюють необхідність проведення комплексного дослідження фінансової стійкості АТ КБ «ПриватБанк» як системно важливого банку України за період 2021-2025 рр. Це дозволить оцінити рівень його адаптації до воєнних викликів, визначити ключові чинники забезпечення фінансової стійкості та обґрунтувати практичні рекомендації щодо її подальшого зміцнення в умовах воєнного стану та післявоєнного відновлення економіки.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є дослідження теоретичних засад та методичних підходів до оцінювання фінансової стійкості банків, а також проведення комплексної оцінки фінансової

стійкості АТ КБ «ПриватБанк» як системно важливого банку України в умовах воєнного стану. Актуальність дослідження зумовлена необхідністю забезпечення стабільного функціонування банківського сектору в умовах підвищених воєнних ризиків та зростанням ролі системно важливих банків у підтриманні фінансової стабільності держави.

Для досягнення поставленої мети у статті передбачено вирішення таких завдань: узагальнити наукові підходи до трактування сутності фінансової стійкості банків; дослідити сучасні методичні підходи до її оцінювання; проаналізувати динаміку основних фінансових показників АТ КБ «ПриватБанк» у 2021-2025 рр.; здійснити оцінювання рівня капіталізації, ліквідності, прибутковості, якості активів та кредитного ризику банку; визначити основні тенденції та особливості забезпечення його фінансової стійкості в умовах воєнного стану.

Результати дослідження спрямовані на поглиблення наукових підходів до оцінювання фінансової стійкості системно важливих банків та формування практичних рекомендацій щодо підвищення ефективності управління фінансовою стійкістю АТ КБ «ПриватБанк» в умовах сучасних економічних викликів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Стабільність банківської системи є важливою передумовою економічної безпеки держави та ефективного функціонування фінансового ринку. В умовах воєнного стану особливого значення набуває фінансова стійкість банків, оскільки їх діяльність супроводжується підвищеним рівнем невизначеності, зростанням кредитних ризиків та необхідністю швидкої адаптації до змін зовнішнього середовища.

У науковій літературі фінансова стійкість банку розглядається як його здатність підтримувати безперервність діяльності, виконувати зобов'язання перед клієнтами, зберігати ліквідність, платоспроможність і потенціал подальшого розвитку. Водночас єдиного підходу до трактування цього поняття не сформовано, що зумовлено складністю банківської діяльності та

багатофакторністю впливу на неї [15, с. 16]. На думку В. В. Коваленко, ключовими складовими фінансової стійкості є достатній рівень капіталу, ліквідності та прибутковості [16], тоді як В. І. Варцаба наголошує на здатності банків адаптуватися до кризових явищ і зберігати стабільність у складних економічних умовах [1, с. 108].

На нашу думку, фінансова стійкість банку є інтегральною характеристикою, що відображає його здатність ефективно функціонувати в умовах ризиків, підтримувати достатній рівень капіталу й ліквідності, забезпечувати прибутковість діяльності та виконувати свої зобов'язання незалежно від змін економічної кон'юнктури. Формування фінансової стійкості відбувається під впливом внутрішніх і зовнішніх чинників. До внутрішніх належать структура капіталу, якість активів, ліквідність, прибутковість та ефективність управління ризиками, а до зовнішніх – макроекономічні умови, монетарна політика, інфляційні процеси, валютні коливання та регуляторне середовище [4].

Оцінювання фінансової стійкості банків в Україні традиційно здійснюється на основі системи фінансових коефіцієнтів та економічних нормативів НБУ, що характеризують достатність капіталу, ліквідність, прибутковість, якість активів і кредитний ризик [17]. Натомість у країнах ЄС переважає ризик-орієнтований підхід, який передбачає використання стрес-тестування, системи SREP та аналізу системних ризиків [3, с. 37].

Отже, фінансова стійкість є комплексною характеристикою діяльності банку, яка визначає його здатність функціонувати в умовах впливу численних ризиків. В умовах воєнного стану її значення суттєво зростає, що обумовлює необхідність удосконалення підходів до оцінювання фінансової стійкості системно важливих банків України.

Зважаючи на багатогранність категорії фінансової стійкості, її дослідження потребує комплексного підходу, який передбачає аналіз системи

взаємопов'язаних показників, що характеризують основні напрями діяльності банку.

На нашу думку, найбільш об'єктивним підходом до оцінювання фінансової стійкості банків є розгорнутий коефіцієнтний аналіз, який дозволяє комплексно оцінити ключові напрями діяльності банківської установи, простежити їх динаміку та визначити сильні й слабкі сторони її функціонування. З огляду на мету дослідження оцінювання фінансової стійкості АТ КБ «ПриватБанк» доцільно здійснювати за п'ятьма основними напрямками: капіталізація, ліквідність, прибутковість, якість активів та кредитний ризик (табл. 1). Саме така система показників забезпечує комплексну оцінку фінансового стану банку та його здатності функціонувати в умовах воєнного стану.

Таблиця 1

Система показників оцінювання фінансової стійкості банку

Напрямок оцінювання	Показник	Економічна характеристика
Капіталізація	Норматив достатності регулятивного капіталу (H2)	Характеризує здатність банку покривати ризики за рахунок власного капіталу
	Норматив достатності основного капіталу (H3)	Відображає рівень забезпеченості активних операцій основним капіталом
	Частка власного капіталу в активах	Показує рівень фінансової незалежності банку
Ліквідність	Норматив короткострокової ліквідності (LCR)	Оцінює спроможність банку виконувати зобов'язання протягом 30 днів кризового періоду
	Коефіцієнт чистого стабільного фінансування (NSFR)	Визначає забезпеченість активів стабільними джерелами фінансування
	Співвідношення кредитів і депозитів	Характеризує рівень покриття кредитного портфеля ресурсною базою
Прибутковість	Рентабельність активів (ROA)	Відображає ефективність використання активів для отримання прибутку
	Рентабельність власного капіталу (ROE)	Характеризує ефективність використання власного капіталу
	Чиста процентна маржа (NIM)	Показує рівень доходності основної банківської діяльності

	Чистий процентний спред	Відображає різницю між середньою дохідністю активів і вартістю залучених ресурсів
Якість активів	Частка кредитів у структурі активів	Характеризує активність банку на кредитному ринку
	Частка непрацюючих кредитів (NPL)	Відображає рівень проблемної заборгованості та якість кредитного портфеля
	Коефіцієнт покриття резервами	Визначає рівень захисту банку від можливих кредитних втрат
Кредитний ризик	Частка резервів під кредитні операції в кредитному портфелі	Характеризує рівень ризиковості кредитних вкладень
	Концентрація кредитного портфеля	Відображає рівень диверсифікації кредитних операцій
	Темпи зростання кредитного портфеля	Дозволяє оцінити збалансованість кредитної політики банку

Джерело: складено автором на основі [1; 16]

Для оцінювання фінансової стійкості АТ КБ «ПриватБанк» у дослідженні використано дані річної фінансової звітності банку за 2021-2025 рр. Аналіз здійснювався за п'ятьма ключовими напрямками: капіталізація, ліквідність, прибутковість, якість активів та кредитний ризик. Такий підхід дозволяє комплексно оцінити фінансовий стан системно важливого банку та визначити його здатність функціонувати в умовах воєнного стану.

Для оцінювання фінансової стійкості банку насамперед доцільно проаналізувати динаміку його активів, зобов'язань, власного капіталу та фінансових результатів (табл. 2).

Таблиця 2

**Динаміка основних показників діяльності АТ КБ «ПриватБанк»
у 2021-2025 рр.**

Показник, млн грн	2021	2022	2023	2024	2025	2025 р. до 2021 р., %
Активи	526 520	540 596	680 008	782 000	827 710	157,2
Зобов'язання	467 008	482 807	595 162	683 900	731 600	156,7
Власний капітал	59 512	57 789	84 846	98 100	96 110	161,5
Чистий прибуток	35 051	30 248	37 760	40 141	29 113	83,1

Джерело: складено автором за даними [18]

Як свідчать дані табл. 2, протягом 2021-2025 рр. банк демонстрував стійку тенденцію до нарощування масштабів діяльності. Загальна сума активів зросла з 526,5 млрд грн до 827,7 млрд грн, або на 57,2 %. Найбільш суттєве зростання спостерігалось у 2023 р., що було зумовлено збільшенням обсягів високоліквідних активів, державних цінних паперів та поступовим відновленням кредитної активності банку. Одночасно із зростанням активів збільшувалися і зобов'язання банку, обсяг яких за досліджуваній період зріс на 56,7 % та досяг 731,6 млрд грн. Це свідчить про збереження довіри клієнтів і стабільність ресурсної бази банку навіть в умовах воєнного стану.

Позитивною тенденцією стало зміцнення капітальної бази. Власний капітал банку збільшився з 59,5 млрд грн у 2021 р. до понад 96 млрд грн у 2025 р., а темпи його зростання перевищували темпи приросту активів. Це вказує на достатній рівень капіталізації та наявність значного запасу фінансової стійкості для покриття потенційних ризиків.

Аналіз фінансових результатів засвідчив, що банк залишався прибутковою установою протягом усього досліджуваного періоду. Після певного скорочення прибутку у 2022 р., пов'язаного з формуванням додаткових резервів на початку повномасштабної війни, у 2023-2024 рр. відбулося суттєве покращення фінансових результатів. Зменшення чистого прибутку у 2025 р. було зумовлене переважно зростанням податкового навантаження, а не погіршенням ефективності діяльності банку.

Отже, результати аналізу свідчать, що у 2021-2025 рр. банк зберігав високий рівень фінансової стійкості, що проявлялося у зростанні активів, зміцненні капіталу та стабільній прибутковості. Для більш глибокої оцінки фінансової стійкості доцільно проаналізувати рівень капіталізації банку та його здатність покривати ризики за рахунок власного капіталу (табл. 3).

Показники капіталізації АТ КБ «ПриватБанк» у 2021-2025 рр.

Показник	2021	2022	2023	2024	2025
Власний капітал, млн грн	59 512	57 789	84 846	98 100	96 110
Активи, млн грн	526 520	540 596	680 008	782 000	827 710
Частка власного капіталу в активах, %	11,30	10,69	12,48	12,54	11,61
Норматив достатності регулятивного капіталу (Н2), %	18,34	20,21	21,75	22,40*	21,80*
Норматив достатності основного капіталу (Н3), %	9,85	10,42	10,88	11,20*	11,00*

* До 05.08.2024 р. оцінювання достатності капіталу банків здійснювалося за нормативами Н2 та Н3. У зв'язку з переходом НБУ на нову структуру капіталу надалі застосовуються нормативи НРК, НК1 та НОК1. Для забезпечення порівнянності результатів у дослідженні використано показники достатності капіталу, наведені у фінансовій звітності банку.
Джерело: складено автором за даними [18-19]

Як свідчать дані табл. 3, протягом 2021-2025 рр. банк підтримував високий рівень капіталізації, що є важливою передумовою його фінансової стійкості. Незважаючи на складні умови функціонування банківської системи під час воєнного стану, банк не лише зберіг достатній обсяг власного капіталу, а й суттєво його наростив. У 2021 р. власний капітал банку становив 59,5 млрд грн, а у 2025 р. перевищив 96 млрд грн. Після незначного скорочення у 2022 р., зумовленого формуванням додаткових резервів та підвищенням рівня економічної невизначеності, вже з 2023 р. спостерігалось стійке зміцнення капітальної бази. Загалом за досліджуваний період приріст власного капіталу перевищив 61 %, що свідчить про високий рівень внутрішньої капіталізації банку.

Важливим показником фінансової незалежності є частка власного капіталу в активах, яка протягом аналізованого періоду перебувала в межах 10,7-12,5 %. Це свідчить про достатній рівень забезпеченості активів власними джерелами фінансування та наявність запасу фінансової стійкості для покриття можливих збитків.

Про високий рівень капіталізації також свідчать нормативи достатності регулятивного (Н2) та основного капіталу (Н3). Упродовж 2021-2025 рр. їх значення стабільно перевищували мінімальні вимоги НБУ, що підтверджує здатність банку покривати кредитний, ринковий та операційний ризики навіть в умовах підвищеної невизначеності.

Одним із ключових критеріїв оцінювання фінансової стійкості банку є ліквідність, яка визначає його здатність своєчасно виконувати поточні та майбутні зобов'язання перед клієнтами, контрагентами та державою (табл. 4). В умовах воєнного стану підтримання достатнього рівня ліквідності набуває особливого значення через зростання ризиків та нестабільність фінансового середовища.

Таблиця 4

Оцінка ліквідності АТ КБ «ПриватБанк» у 2021-2025 рр.

Показник	Нормативне значення НБУ	2021	2022	2023	2024	2025
Норматив короткострокової ліквідності (Н6), %	≥ 60	93,76	95,42	98,15	101,27	104,31
Коефіцієнт покриття ліквідністю (LCR), %	≥ 100	258,85	267,40	284,63	295,18	302,74
Коефіцієнт покриття ліквідністю в іноземній валюті (LCRвв), %	≥ 100	200,36	215,74	228,12	241,56	255,40
Коефіцієнт чистого стабільного фінансування (NSFR), %	≥ 100	156,57	162,84	168,21	174,35	181,42
Співвідношення кредитів і депозитів (LDR), %	≤ 100	14,60	14,10	15,50	17,20	21,40

Джерело: складено автором за даними [18-19]

Дані табл. 4 свідчать, що протягом 2021-2025 рр. банк підтримував високий рівень ліквідності. Значення нормативу короткострокової ліквідності (Н6) упродовж усього досліджуваного періоду суттєво перевищувало мінімальне

значення, встановлене НБУ, а у 2025 р. досягло 104,31 %, що свідчить про значний запас високоліквідних активів.

Значне перевищення нормативних значень показників LCR та LCR_{вв} свідчить про наявність у банку суттєвого запасу ліквідності та високої здатності виконувати свої зобов'язання навіть за несприятливих умов функціонування фінансового ринку. Водночас надмірно високі значення зазначених показників можуть свідчити про занадто консервативну політику управління активами та недостатньо повне використання ресурсного потенціалу банку для здійснення кредитування реального сектору економіки. В умовах воєнного стану така стратегія може бути виправданою, оскільки спрямована на мінімізацію ризиків ліквідності та забезпечення безперебійного функціонування системно важливого банку.

Коефіцієнт співвідношення кредитів і депозитів залишався на відносно низькому рівні, що пояснюється значними обсягами залучених коштів клієнтів та занадто обережною кредитною політикою банку в умовах воєнного стану. Така ситуація сприяла формуванню додаткового запасу ліквідності та зниженню ризику втрати платоспроможності.

Отже, результати аналізу свідчать, що у 2021-2025 рр. ПриватБанк підтримував занадто високий рівень ліквідності, що значно перевищував нормативні вимоги НБУ. Це забезпечило своєчасне виконання фінансових зобов'язань банку, проте негативно вплинуло на кредитування реального сектору економіки та майбутнє економічне зростання в Україні.

Важливою складовою фінансової стійкості банку є його здатність генерувати стабільний прибуток у довгостроковій перспективі. Прибутковість забезпечує зростання капіталу, створює додаткові можливості для покриття ризиків та характеризує ефективність використання ресурсів банку, що обумовлює необхідність аналізу відповідних показників (табл. 5).

Оцінка показників прибутковості АТ КБ «ПриватБанк» у 2021-2025 рр.

Показник	2021	2022	2023	2024	2025
Чистий прибуток, млн грн	35 051	30 248	37 760	40 141	29 113
Активи, млн грн	526 520	540 596	680 008	782 000	827 710
Власний капітал, млн грн	59 512	57 789	84 846	98 100	96 110
ROA, %	6,66	5,60	5,55	5,13	3,52
ROE, %	58,90	52,34	44,50	40,92	30,29
Чиста процентна маржа, %	7,31	7,38	8,77	9,15	9,42
Чистий процентний спред, %	11,33	11,53	13,87	14,24	14,61

Джерело: складено та розраховано автором за даними [18-19]

Як свідчать дані табл. 5, банк упродовж 2021-2025 рр. залишався одним із найприбутковіших банків України. Незважаючи на негативний вплив воєнних чинників, банк зберіг позитивний фінансовий результат у всі роки дослідження. У 2022 р. чистий прибуток скоротився до 30,2 млрд грн внаслідок зростання кредитних ризиків та формування додаткових резервів, однак уже у 2023-2024 рр. спостерігалось суттєве покращення фінансових результатів. У 2024 р. чистий прибуток перевищив 40 млрд грн, що стало найвищим показником за досліджуваний період. Зниження чистого прибутку у 2025 р. було пов'язане переважно зі зростанням податкового навантаження (збільшенням податку на прибуток), а не з погіршенням ефективності діяльності банку.

Важливими показниками ефективності діяльності банку є рентабельність активів (ROA) та власного капіталу (ROE). Протягом досліджуваного періоду значення ROA перебувало в межах 3,52-6,66 %, що свідчить про ефективне використання активів для отримання прибутку. Показник ROE поступово знижувався через випереджаюче зростання власного капіталу, однак навіть у 2025 р. перевищував 30 %, що характеризує високий рівень дохідності власних ресурсів банку.

Позитивною тенденцією стало також зростання чистої процентної маржі та чистого процентного спреду. Так, чиста процентна маржа збільшилася з 7,31 % у 2021 р. до 9,42 % у 2025 р., а процентний спред — з 11,33 % до 14,61 %. Це свідчить про підвищення ефективності управління активними та пасивними операціями та здатність банку формувати стабільні процентні доходи навіть в умовах воєнного стану. Отже, прибутковість залишається однією з найсильніших складових фінансової стійкості АТ КБ «ПриватБанк», забезпечуючи зростання капіталу та створюючи додатковий запас фінансової міцності.

Якість активів є однією з ключових характеристик фінансової стійкості банківської установи, оскільки саме активні операції формують основну частину доходів банку та визначають рівень прийнятого ризику (табл. 6). Особливе місце в структурі активів займає кредитний портфель, ефективність управління яким значною мірою впливає на рівень прибутковості, ліквідності та капіталізації банку.

Таблиця 6

**Оцінка якості активів та кредитного ризику АТ КБ «ПриватБанк»
у 2021-2025 рр.**

Показник	2021	2022	2023	2024	2025
Кредитний портфель, млн грн	68 218	68 084	92 019	112 800	156 400
Темп приросту кредитного портфеля, %	–	-0,2	35,2	22,6	38,7
Частка кредитів у активах, %	12,96	12,60	13,53	14,42	18,90
Частка NPL, %	71,4	69,2	65,5	59,4	10,0
Коефіцієнт покриття кредитів резервами	0,28	0,23	0,31	0,36	0,41
Коефіцієнт якості кредитного портфеля	2,56	2,68	1,99	1,54	1,21

Джерело: складено та розраховано автором за даними [18-19]

Як свідчать дані табл. 6, протягом 2021-2025 рр. ПриватБанк суттєво наростив обсяги кредитних операцій. Кредитний портфель зріс з 68,2 млрд грн

до 156,4 млрд грн, тобто більш ніж у 2,2 раза. Найвищі темпи його приросту спостерігалися у 2023 р. та 2025 р., що свідчить про поступове відновлення кредитної активності банку в умовах воєнного стану. Одночасно частка кредитів у структурі активів збільшилася з 12,96 % до 18,90 %, що характеризує більш активне використання ресурсної бази для кредитування. Проте така частка (18,9%) є занадто мала для системоутворюючого банку. На жаль, в структурі активів банку превалюють ОВДП. Це свідчить про доволі консервативну та захисну модель структури активів банку, яка не сприяє класичному банківському кредитуванню.

Важливим показником якості активів є частка непрацюючих кредитів (NPL). Упродовж досліджуваного періоду її значення суттєво скоротилося: з понад 71 % у 2021 р. до 10 % у 2025 р. Це свідчить про покращення якості кредитного портфеля внаслідок активної роботи банку з проблемною заборгованістю та підвищення ефективності управління кредитними ризиками.

Позитивні зміни спостерігалися також у сфері резервування кредитних операцій. Коефіцієнт покриття кредитного портфеля резервами зріс з 0,28 до 0,41, що свідчить про підвищення рівня захищеності банку від потенційних кредитних втрат. Водночас коефіцієнт якості кредитного портфеля знизився з 2,56 до 1,21, що підтверджує зменшення ризиковості кредитних операцій.

Отже, у 2021-2025 рр. банк суттєво покращив якість активів та підвищив ефективність управління кредитним ризиком. Зростання кредитного портфеля супроводжувалося скороченням частки проблемної заборгованості та посиленням рівня резервування, що позитивно вплинуло на загальний рівень фінансової стійкості банку.

Для формування узагальнюючого висновку щодо рівня фінансової стійкості АТ КБ «ПриватБанк» доцільно здійснити комплексне оцінювання результатів аналізу капіталізації, ліквідності, прибутковості, якості активів та кредитного ризику (табл. 7), оскільки саме сукупність цих складових найбільш

повно характеризує здатність банку підтримувати стабільність діяльності в умовах воєнного стану.

Таблиця 7

**Інтегральна оцінка фінансової стійкості АТ КБ «ПриватБанк»
у 2021-2025 рр.**

Складова фінансової стійкості	Основні показники оцінювання	2021	2022	2023	2024	2025
Капіталізація	H2, H3, частка капіталу в активах	Висока	Висока	Висока	Висока	Висока
Ліквідність	H6, LCR, NSFR	Висока	Висока	Висока	Висока	Висока
Прибутковість	ROA, ROE, чиста процентна маржа	Висока	Висока	Висока	Висока	Достатня
Якість активів	Частка NPL, коефіцієнт якості кредитного портфеля	Середня	Середня	Достатня	Висока	Висока
Кредитний ризик	Рівень резервування, якість кредитного портфеля	Підвищений	Підвищений	Помірний	Помірний	Низький
Загальний рівень фінансової стійкості	Комплексна оцінка	Високий	Високий	Високий	Високий	Високий

Джерело: складено автором на основі результатів проведеного дослідження

Результати комплексного оцінювання свідчать, що протягом 2021-2025 рр. АТ КБ «ПриватБанк» зберігав високий рівень фінансової стійкості, незважаючи на складні умови функціонування банківської системи в період воєнного стану. Основними чинниками її забезпечення стали достатня капіталізація, високий рівень ліквідності, стабільна прибутковість, покращення якості активів та ефективне управління кредитними ризиками.

Особливо позитивними тенденціями стали зростання власного капіталу, стабільне перевищення нормативів ліквідності та достатності капіталу, а також суттєве скорочення частки непрацюючих кредитів. Це дозволило банку не лише

зберегти фінансову стійкість, а й зміцнити свої позиції як одного з ключових системно важливих банків України.

Висновки. У статті досліджено теоретичні та прикладні аспекти оцінювання фінансової стійкості системно важливого банку України в умовах воєнного стану на прикладі АТ КБ «ПриватБанк». Встановлено, що найбільш обґрунтованим підходом до оцінювання фінансової стійкості є комплексний аналіз показників капіталізації, ліквідності, прибутковості, якості активів та кредитного ризику.

За результатами проведеного дослідження встановлено, що у 2021-2025 рр. ПриватБанк зберіг високий рівень фінансової стійкості. Банк демонстрував стабільне зростання активів і власного капіталу, підтримував значний запас ліквідності, забезпечував прибуткову діяльність та покращував якість кредитного портфеля. Важливим результатом стало суттєве скорочення частки непрацюючих кредитів і підвищення рівня покриття кредитних ризиків резервами.

Отримані результати свідчать про високу адаптивність банку до умов воєнного стану та ефективність діючої системи управління ризиками. Це дозволило забезпечити безперервність діяльності банку, підтримати довіру клієнтів і зміцнити його роль у забезпеченні стабільності банківського сектору України.

З метою подальшого зміцнення фінансової стійкості банку доцільно продовжити диверсифікацію кредитного портфеля, удосконалити механізми раннього виявлення проблемної заборгованості, розширити використання інструментів стрес-тестування та цифрових технологій управління ризиками, а також активізувати кредитування пріоритетних секторів економіки відповідно до сучасних вимог банківського регулювання та стандартів Basel III.

Список використаних джерел

1. Варцаба В. І. Оцінка фінансової стійкості банківської системи України та шляхи її зміцнення в умовах пандемії коронавірусу. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Економіка»*. 2021. Вип. 1(57). С. 107-113. DOI: [https://doi.org/10.24144/2409-6857.2021.1\(57\).107-113](https://doi.org/10.24144/2409-6857.2021.1(57).107-113).
2. Коваленко В. В. Удосконалення механізмів забезпечення достатності капіталу банків України. *Вісник соціально-економічних досліджень*. 2022. № 1-2(80-81). С. 77-94. URL: <https://vsed-oneu.com.ua/index.php/journal/article/view/90/89>.
3. Коваленко В. В. Оцінювання фінансової стійкості банків за системою SREP. *Науковий вісник Одеського національного економічного університету*. 2025. № 331. С. 35-44. URL: <https://nv-oneu.com.ua/index.php/journal/article/download/57/42>.
4. Береславська О., Кондаурова Д. Фінансова стійкість банків України в умовах воєнного стану. *Сталий розвиток економіки*. 2025. № 2(53). С. 536-542. URL: <https://economdevelopment.in.ua/index.php/journal/article/view/1284>.
5. Зарічна Н. Формалізація тенденцій розвитку та фінансової стійкості банківської системи України в умовах воєнного стану. *Сталий розвиток економіки*. 2024. №1 (48). С. 214-2019. URL: <https://economdevelopment.in.ua/index.php/journal/article/view/907/868>.
6. Штулер І., Небаба Н., Дрибас І., Дулюк В. Тенденції і проблеми розвитку фінансової стійкості банківської системи України. *Актуальні проблеми економіки*. 2024. № 3(273). С. 149-156. URL: https://eco-science.net/wp-content/uploads/2024/03/3.24._topic_Iryna-Shtuler-Nataliia-A.-Nebaba-Ivan-Drybas-Vadym-Duliuk-149-156.pdf.
7. Садура О.Б., Підгайна А.А. Фінансова стійкість банківської системи України в умовах війни. *Ukrainian Journal of Applied Economics and Technology*. 2023. Вип. 4. С. 24-29. URL: <https://ujae.org.ua/finansova-stijkist-bankivskoyi-systemy-ukrayiny-v-umovah-vijny/>.

8. Штефан Л.Б. Аналіз динаміки розвитку банківського сектору України. *Економіка та суспільство*. 2024. № 69. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-69-89>
9. Запорожець С., Тригуб Ю. Управління якістю кредитного портфеля банку в період воєнного стану. *Фінансовий простір*. 2023. № 4(48). С. 71-77. DOI: [https://doi.org/10.30970/fp.4\(48\).2022.717778](https://doi.org/10.30970/fp.4(48).2022.717778).
10. Ларіонова К., Капінос Г. Проблемна заборгованість банків України в умовах воєнного стану. *Modeling the Development of the Economic Systems*. 2024. № 1. URL: <https://mdes.khmn.edu.ua/index.php/mdes/article/view/295>.
11. Шалигіна І. В. Кредитний портфель українських банків під час війни: ефективне формування та мінімізація ризиків. *Сталий розвиток економіки*. 2024. № 2(49). С. 186-194. URL: <https://economdevelopment.in.ua/index.php/journal/article/view/959>.
12. Zharikova O., Verbovenko I. Formation of a quality credit portfolio of Ukrainian banks: state and structure of the credit portfolio of “PrivatBank” JSC by different sectors of the economy. *Economics and Business Management*. 2022. Vol. 13(4). P. 46-61. DOI: [https://doi.org/10.31548/economics13\(4\).2022.46-61](https://doi.org/10.31548/economics13(4).2022.46-61).
13. Bi S., Bao W. Innovative Application of Artificial Intelligence Technology in Bank Credit Risk Management. *International Journal of Global Economics and Management*. 2024. URL: <https://arxiv.org/pdf/2404.18183>.
14. Чугунов І., Радіонов Ю., Любчак І. Фінансова стійкість України в умовах воєнного стану. *Scientia Fructuosa*. 2025. Vol. 162. P. 4-19. URL: <https://journals.knute.edu.ua/scientia-fructuosa/article/view/2324>
15. Дзюблюк О. В., Михайлюк Р. В. Фінансова стійкість банків як основа ефективного функціонування кредитної системи. Тернопіль: THEU, 2009. 309 с. URL: https://library.wunu.edu.ua/files/EVD/finansova_stiyk_bankiv_dzublyck.pdf
16. Коваленко В. В. Сучасні підходи до оцінювання фінансової стійкості банків. *Банківська справа*. 2022. № 1-2. С. 107-126. URL:

<https://dspace.oneu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/1fb07727-f0dc-4d17-a11b-e9300f8434e5/content>

17. Лінтур І. В., Демчик С. М. Оцінка фінансової стійкості банківської системи на основі індикаторів та економічних нормативів НБУ як інструментів монетарного регулювання. Економіка та суспільство. 2021. № 24. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/214/205>

18. Річна фінансова звітність за 2021-2025 рр. Офіційний сайт АТ КБ «ПриватБанк». URL: <https://privatbank.ua/about/finansovaja-otchetnost> (дата звернення: 10.05.2026).

19. Національний банк України. Звіт про фінансову стабільність. Грудень 2025 року. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/FSR_2025-H2.pdf (дата звернення: 12.05.2026).